

Nr 230.

Memorial angående statsregleringen för budgetåret 1948/49.

(4:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 3 januari 1948, föreslagit riksdagen att beräkna inkomsterna å driftbudgeten i riksstaten för budgetåret 1948/49 enligt en i statsrådsprotokollet intagen specifikation, slutande å 4 769 268 400 kronor.

I propositionen nr 286 har Kungl. Maj:t sedermera, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 28 maj 1948, föreslagit riksdagen att upptaga inkomsterna å driftbudgeten för budgetåret 1948/49 enligt en vid statsrådsprotokollet fogad specifikation, slutande å 5 014 518 400 kronor.

D r i f t b u d g e t e n .

I. Inkomster.

Egentliga statsinkomster.

1:o) **Skatter.** Vad angår de enligt Kungl. Maj:ts förslag bland egentliga statsinkomster under rubriken skatter upptagna inkomstitlarna har riksdagen fattat beslut efter hemställan av bevillningsutskottet (betänkande nr 59).

I bilaga 1 till årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t i samband med beräkningen av inkomsterna å riksstaten för budgetåret 1948/49 föreslagit, att staten med avseende på personalen hos aktiebolaget vin- och spritcentralen skall ikläda sig garanti för utgåendet av personalen tillkommande pensionsförmåner. Beträffande motiveringen för förslaget, vilket icke givit utskottet anledning till erinran, torde få hänvisas till förenämnda bilaga (s. 46).

I enlighet med det ovan anförda hemställer utskottet,

a) att riksdagen må besluta, att staten med avseende på personalen hos aktiebolaget vin- och spritcentralen skall ikläda sig garanti för utgåendet av personalen tillkommande pensionsförmåner;

b) att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1948/49 under skatter upptaga följande inkomstitlar sålunda:

	Kronor	Kronor
Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse:		
Preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m.	2 100 000 000	
Kupongskatt	6 500 000	
Utskiftningsskatt och ersättningskatt	1 000 000	
Skogsvårdsavgifter	4 500 000	
Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter	150 000	
Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt	85 000 000	
Lotterivinstskatt	25 000 000	
Omsättnings- och expeditionsstämplor m. m.	50 000 000	2 272 150 000
Automobilskattemedel:		
Fordonsskatt	80 000 000	
Bensinskatt	390 000 000	470 000 000
Tullar och acciser:		
Tullmedel	240 000 000	
Varuskatt	160 000 000	
Pappersskatt	35 000 000	
Trafikskatt	35 000 000	
Accis å silke	3 500 000	
Accis å margarin och vissa andra fettvaror	19 000 000	
Skatt å kaffe.....	11 000 000	
Tobaksskatt	420 000 000	
Brännvinstillverkningskatt..	21 000 000	
Rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag	27 000 000	
Rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag	30 000 000	
Omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker..	450 000 000	
Omsättnings- och utskänkningskatt å vin	36 000 000	
Maltdrycksskatt	70 000 000	
Skatt å läskedrycker	30 000 000	
Statlig nöjesskatt	40 000 000	1 627 500 000
	Summa kronor	4 369 650 000.

2:o) Uppbörd i statens verksamhet. Utskottet tillstyrker, att inkomsterna under uppbörd i statens verksamhet upptagas i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet hemställer,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1948/49 under uppbörd i statens verksamhet upptaga följande inkomstitlar sålunda:

Vattendomstolsavgifter	kronor	50 000
Inkomster vid fångvården	»	600 000
Inkomster vid sjökartverket		150 000
Bidrag till riks försäkringsanstalten och försäkringsrådet	»	3 200 000
Bidrag till pensionsstyrelsen	»	40 000
Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter	»	250 000
Inkomster vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården	»	200 000
Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium	»	1 000 000
Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	»	100 000
Inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium	»	80 000
Inkomster vid statens sinnessjukhus ..	»	17 700 000
Inkomster vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa	»	90 000
Inkomster vid statens anstalt för fallandesjuka	»	260 000
Inkomster vid statens institut för folkhälsan	»	260 000
Inkomster vid statens geotekniska institut	»	300 000
Förrättningsavgifter vid statens bilinspektion	»	750 000
Inkomster vid väg- och vattenbyggnadsverket	»	500 000
Avgifter för registrering av motorfordon ..	»	1 200 000
Inkomster vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	»	1 600 000
Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet	»	18 000
Inkomster vid länsarkitektsorganisationen	»	850 000
Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m.	»	41 000

Inkomst av myntning och justering	kronor	8 300 000
Kontrollstämpelmedel	»	500 000
Bidrag till bank- och fondinspektionen..	»	200 000
Bidrag till sparbanksinspektionen	»	170 000
Bidrag för tillsyn över sparbankerna ..	»	265 000
Inkomster vid tandläkarinstitutet	»	20 000
Inkomster vid karolinska sjukhuset ..	»	6 300 000
Inkomster vid serafimerlasarettet	»	3 300 000
Avgifter för granskning av biografbilder	»	250 000
Inkomster vid lantbruksnämnderna....	»	750 000
Inkomster vid lantbruksingenjörsorgani- sationen	»	500 000
Inkomster vid statens veterinärmedicins- ka anstalt	»	340 000
Inkomster vid statens centrala frökon- trollanstalt	»	900 000
Inkomster vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt	»	150 000
Inkomster vid lantmäteriets distriktsor- ganisation	»	3 700 000
Inkomster vid rikets allmänna kartverk	»	200 000
Avgifter för statskontroll å krigsmateriel- tillverkningen	»	20 000
Inkomster vid statens provningsanstalt	»	850 000
Inkomster vid flygtekniska försöksan- stalten	»	250 000
Fyr- och båkmedel	»	4 000 000
Lotspenningar	»	5 000 000
Inkomster vid statens skeppsprovning- sanstalt	»	250 000
Patent- och varumärkes- samt registre- ringsavgifter	»	3 500 000
Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register	»	300 000
Bidrag till försäkringsinspektionen	»	360 000
Vissa licensavgifter m. m.	»	250 000
<hr/>		
Summa kronor		69 864 000.

3:o) **Folkpensionsavgifter.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts på pensionsstyrelsens och riksräkenskapsverkets beräkningar grundade förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1948/49 under folkpensionsavgifter upptaga ett belopp av 120 000 000 kronor.

4:o) **Diverse inkomster.** Utskottet tillstyrker, att diverse inkomster upptagas i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet hemställer,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1948/49 under diverse inkomster upptaga följande inkomsttitlar sålunda:

Bötesmedel	kronor	5 500 000
Totalisatormedel	»	15 000 000
Tipsmedel	»	45 000 000
Lotterimedel	»	70 000 000
Övriga diverse inkomster	»	1 000 000

Summa kronor 136 500 000.

Inkomster av statens kapitalfonder.

5:o) **Statens affärsverksfonder.** Beträffande inkomsterna av statens kapitalfonder, i vad angår statens affärsverksfonder, skall enligt riksdagens på förslag av bevillningsutskottet (betänkande nr 59) fattade beslut postverkets inkomst såsom bevillning upptagas till ett belopp av 15 000 000 kronor.

Med tillstyrkande att övriga inkomsttitlar upptagas i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1948/49 under statens affärsverksfonder upptaga följande inkomsttitlar sålunda:

Postverket	kronor	15 000 000
Telegrafverket	»	45 000 000
Statens järnvägar	»	40 000 000
Statens vattenfallsverk	»	30 000 000
Domänverket	»	35 000 000

Summa kronor 165 000 000.

6:o) **Riksbanksfonden.** Beträffande statens andel i vinsten från riksbanken för år 1948 tillkommer det bankoutskottet vid 1949 års riksdag att avge förslag. I avvaktan härpå får utskottet i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1948/49 under riksbanksfonden såsom vinst från riksbanken upptaga ett belopp av 100 kronor.

7:o) **Statens allmänna fastighetsfond.** Inkomsterna å statens allmänna fastighetsfond bestå i huvudsak av *beräknade* hyror från de statsmyndighe-

ter, som disponera de under fastighetsfonden upptagna statsfastigheterna. Dessa hyresersättningar äro upptagna å riksstatens utgiftssida i form av anslag under de olika huvudtitlarna. Sedan utgifter för underhåll, avskrivningar m. m. bestritts från fonden, redovisas uppkommande överskott å riksstatens inkomstsida. Utskottet hemställer,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1948/49 under statens allmänna fastighetsfond upptaga följande inkomsttitlar sålunda:

Slottsbyggnadernas delfond	kronor	1 000
Fångvårdsstyrelsens delfond	»	345 000
Utrikesdepartementets delfond	»	365 000
Medicinalstyrelsens delfond	»	1 890 000
Byggnadsstyrelsens delfond	»	9 090 000
Generaltullstyrelsens delfond	»	60 000
Uppsala universitets delfond	»	190 000
Lunds universitets delfond	»	230 000
Karolinska sjukhusets delfond	»	370 000
Lotsstyrelsens delfond	»	55 000

Summa kronor 12 596 000.

8:o) **Försvarets fonder.** Å försvarets fastighetsfond redovisas militära ämbetsbyggnader, kaserner, befästningar o. s. v., varvid uppkommande överskott uppföras å riksstatens inkomstsida efter väsentligen samma huvudprinciper, som ovan angivits för statens allmänna fastighetsfond. Dessutom hava under denna rubrik enligt beslut av 1944 års riksdag upptagits försvarets bostadsanskaffningsfond och försvarets fabriksfond.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1948/49 under försvarets fonder upptaga följande inkomsttitlar sålunda:

	Kronor	Kronor
Försvarets fastighetsfond:		
Arméns delfond	7 770 000	
Marinens delfond	3 790 000	
Flygvapnets delfond	5 470 000	
Befästningars delfond	1 430 000	18 460 000
Försvarets bostadsanskaffningsfond		215 000
Försvarets fabriksfond		1 330 000
		<hr/>
Summa kronor		20 005 000.

9:o) Statens utlåningsfonder. Med godtagande av Kungl. Maj:ts beräkning av inkomsterna från statens utlåningsfonder hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1948/49 under statens utlåningsfonder upptaga följande inkomstitlar sålunda:

Värnpliktslånefonden	kronor	100
Statens bostadslånefond	»	100 000
Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	»	15 000
Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer.	»	8 700 000
Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadslänkande samhällen	»	265 000
Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden	»	920 000
Lånefonden för bostadsbyggande	»	950 000
Lånefonden för lantarbetarbostäder	»	1 500
Statens bosättningslånefond	»	1 650 000
Lånefonden för anskaffning av motorvagnar m. m. åt enskilda järnvägar ..	»	11 000
Vattenkraftslånefonden	»	175 000
Luftfartslånefonden	»	1 250 000
Tullverkets båtlånefond	»	5 000
Statens lånefond för universitetsstudier..	»	7 000
Allmänna studielånefonden	»	55 000
Statens lånefond för hästavelns befrämjande	»	100
Statens kaninavelslånefond	»	100
Statens fjäderfållånefond	»	100
Gödselvårdslånefonden	»	17 000
Statens kalkbrukslånefond	»	6 000
Statens fruktodlingslånefond	»	100
Frukt- och potatislagerhusfonden	»	17 000
Statens mejerilånefond	»	7 000
Jordbrukets maskinelånefond	»	400 000
Spannmålslagerhusfonden	»	135 000
Spannmålskreditfonden	»	100
Statens sekundärlånefond för jordbrukare	»	530 000
Statens slakterilånefond	»	4 000
Kraftledningslånefonden	»	110 000
Elektrifieringslånefonden	»	2 000
Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift	»	100
Egnahemslånefonden	»	9 100 000

Jordförmedlingsfonden	kronor	100
Arrendelånefonden	»	100
Arbetarsmåbrukslånefonden	»	100
Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostadsförbättringslånefond	»	2 000
Kolonisternas kreaturs- och redskapslå- nefond	»	100
Statens avdikningslånefond	»	1 525 000
Täckdikningslånefonden	»	100 000
Bevattningslånefonden	»	4 000
Allmänna nyodlingsfonden	»	1 000
Norrländska nyodlingsfonden	»	100
Fiskerilånefonden	»	100 000
Statens fiskredskapslånefond	»	100
Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för fiskebåtar	»	100
Kommunskogslånefonden	»	1 000
Virkesmätningsslånefonden	»	100
Skogsväglånefonden	»	1 000
Kronotorparnas inventarielånefond	»	100
Hemslöjdslånefonden	»	350 000
Industrilånefonden	»	20 000
Statens hantverkslånefond	»	30 000
Fonden för hantverks- och småindustri- kredit	»	10 000
Rederilånefonden	»	100
Statens lånefond för den mindre skepps- farten	»	7 000
Statens sekundärlånefond för rederinä- ringen	»	89 000
Statens lånefond för anskaffande av gas- generatorer för vissa fartyg	»	100
Lotsverkets båtlånefond	»	49 000

Summa kronor 26 723 300.

10:o) **Fonden för låneunderstöd.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1948/49 under fonden för låneunderstöd upptaga följande inkomstitlar sålunda:

Statskontorets delfond	kronor	18 550 000
Egnahemsstyrelsens delfond	»	1 100 000
Riksbankens delfond	»	10 000
Riksgäldskontorets delfond	»	1 470 000

Summa kronor 21 130 000.

11:o) **Fonden för statens aktier.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1948/49 under fonden för statens aktier upptaga ett belopp av 20 000 000 kronor.

12:o) **Statens pensionsfonder.** Medan inflytande folkpensionsavgifter redovisas ovan under punkt 3:o), upptagas ränteinkomsterna av folkpensioneringsfonden under nu förevarande punkt. Enligt Kungl. Maj:ts förslag kunna ränteinkomsterna från folkpensioneringsfonden beräknas till 27 000 000 kronor för nästa budgetår. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1948/49 under statens pensionsfonder upptaga följande inkomstitlar sålunda:

Folkpensioneringsfonden	kronor	27 000 000
Civila tjänstepensionsfonden	»	1 140 000
Militära tjänstepensionsfonden	»	140 000
Allmänna familjepensionsfonden	»	3 250 000
Pensionsfonden för vissa riksdagens verk	»	20 000

Summa kronor 31 550 000.

13:o) **Diverse kapitalfonder.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1948/49 under diverse kapitalfonder upptaga följande inkomstitlar sålunda:

Fonden för kreditgivning till utlandet	..	kronor	19 000 000
Övriga diverse kapitalfonder	»	2 500 000

Summa kronor 21 500 000.

14:o) **Inkomster å driftbudgeten.** Vid bifall till vad utskottet under punkterna 1:o)—13:o) föreslagit komma inkomsterna å driftbudgeten att för budgetåret 1948/49 uppföras med 5 014 518 400 kronor (*Bil. I.*) Detta innebär i förhållande till statsverkspropositionen en nettoökning med 245 250 000 kronor.

Härom har utskottet velat

erinra.

II. Utgifter.

15:o) **Utgifter å driftbudgeten.** På grund av riksdagens redan fattade beslut eller av vederbörande utskott framlagda förslag skulle utgifterna å driftbudgeten för budgetåret 1948/49 uppgå till 4 425 525 000 kronor (*Bil. II*). I jämförelse med statsverkspropositionen innebär detta en ökning med 195 717 200 kronor.

Då motsvarande inkomster enligt vad ovan under punkt 14:o) angivits uppgå till 5 014 518 400 kronor, uppstår ett beräknat *överskott* å statsregleringen å 588 993 400 kronor.

Härom har utskottet velat

erinra.

Kapitalbudgeten.

16:o) **Inkomster å kapitalbudgeten.** I statsverkspropositionen har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 3 januari 1948 (kapitalbudgeten), föreslagit riksdagen att i avvaktan på särskild proposition i ämnet beräkna en i statsverkspropositionen framlagd investeringsplan för budgetåret 1948/49 jämte därvid fogade stater i enlighet med ett utarbetat preliminärt förslag samt att i riksstaten för nämnda budgetår å kapitalbudgeten beräkna en mot investeringsplanen svarande inkomsttitel Lånemedel till 343 384 500 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 286, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 28 maj 1948, föreslagit riksdagen att, med beaktande av de ändringar som må påkallas av riksdagens beslut angående avskrivnings- och investeringsanslag efter nämnda dag, fastställa investeringsplanen för budgetåret 1948/49 jämte därtill fogade stater i enlighet med i propositionen framlagt förslag samt att i riksstaten för nämnda budgetår å kapitalbudgeten upptaga en mot investeringsplanen svarande inkomsttitel Lånemedel till 386 487 600 kronor.

I överensstämmelse med den plan, som i detta avseende i propositionen nr 286 framlagts, lämnar utskottet här en sammanfattning av de beslutade eller föreslagna investeringarna under olika kapitalfonder:

I. Statens affärsverksfonder:	Kronor	Kronor
A. Postverkets fond	6 548 000	
B. Telegrafverkets fond	104 940 000	
C. Statens järnvägars fond	126 405 000	
D. Statens vattenfallsverks fond	107 031 100	
E. Domänverkets fond	<u>13 050 000</u>	357 974 100
II. Luftfartsfonden		6 700 000
III. Statens allmänna fastighetsfond		21 994 600

IV. Försvarets fonder:	Kronor	Kronor
A. Försvarets fastighetsfond	21 765 000	
B. Försvarets fabriksfond	<u>1 175 000</u>	22 940 000
V. Statens utlåningsfonder		244 850 000
VI. Fonden för låneunderstöd		41 800 000
VII. Fonden för statens aktier		5 877 500
VIII. Fonden för förslag till statsverket		1 172 500
IX. Diverse kapitalfonder:		
A. Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond	10 700 000	
B. Jordfonden	<u>10 000 000</u>	20 700 000
		<u>Summa 724 008 700.</u>

De medel som stå till förfogande för investeringarnas genomförande uppgå till följande belopp.

I. Statens affärsverksfonder:	Kronor	Kronor
A. Postverkets fond	1 863 000	
B. Telegrafverkets fond	57 301 000	
C. Statens järnvägars fond	100 983 000	
D. Statens vattenfallsverks fond	22 925 000	
E. Domänverkets fond	<u>126 000</u>	183 198 000
II. Luftfartsfonden		2 000
III. Statens allmänna fastighetsfond		14 882 100
IV. Försvarets fonder:		
A. Försvarets fastighetsfond	17 173 500	
B. Försvarets fabriksfond	<u>1 901 000</u>	19 074 500
V. Statens utlåningsfonder		63 195 000
VI. Fonden för låneunderstöd		2 068 500
VIII. Fonden för förslag till statsverket		1 000
IX. Diverse kapitalfonder:		
A. Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond		<u>5 100 000</u>
		<u>Summa 287 521 100.</u>

Med ledning av dessa uppgifter kunna investeringsbemyndigandena beräknas till de belopp som framgå av följande

Förslag till investeringsplan för budgetåret 1948/49.

I. Statens affärsverksfonder:	Kronor	Kronor
A. Postverkets fond	4 685 000	
B. Telegrafverkets fond	47 639 000	
C. Statens järnvägars fond	25 422 000	
D. Statens vattenfallsverks fond	84 106 100	
E. Domänverkets fond	<u>12 924 000</u>	174 776 100

	Kronor	Kronor
II. Luftfartsfonden		6 698 000
III. Statens allmänna fastighetsfond		7 112 500
IV. Försvarets fonder:		
A. Försvarets fastighetsfond.....	4 591 500	
B. Försvarets fabriksfond.....	<u>- 726 000</u>	3 865 500
V. Statens utlåningsfonder		181 655 000
VI. Fonden för låneunderstöd		39 731 500
VII. Fonden för statens aktier		5 877 500
VIII. Fonden för förlag till statsverket		1 171 500
IX. Diverse kapitalfonder:		
A. Väg- och vattenbyggnadsverkets förråds- fond	5 600 000	
B. Jordfonden	<u>10 000 000</u>	15 600 000
		<u>Säger 436 487 600</u>

Avgår kapitalåterbetalning:

Avsättning till fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster	50 000 000
	<u>Summa 386 487 600</u>

Beträffande specifikationerna till de sålunda angivna bemyndigandena får utskottet hänvisa till en vid detta memorial fogad bilaga (*Bil. IV*).

Av den lämnade redogörelsen framgår, att sammanlagda beloppet av de av riksdagen för budgetåret 1948/49 anvisade investeringsanslagen uppgår till 724 008 700 kronor. Mot dessa investeringsanslag stå inkomster av avskrivningsmedel, övriga kapitalmedel samt vissa bidrag från diversemedelsfond m. m. å tillhoppa 287 521 100 kronor. För genomförande av de beslutade investeringarna erfordras investeringsbemyndiganden intill ett sammanlagt belopp av (724 008 700 — 287 521 100 =) 436 487 600 kronor. Om kapitalåterbetalningen över fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster upptages med 50 000 000 kronor, skulle behovet av lånemedel komma att uppgå till (436 487 600 — 50 000 000 =) 386 487 600 kronor (*Bil. III*).

Utskottet hemställer,

att riksdagen må upptaga inkomsterna å kapitalbudgeten i riksstaten för budgetåret 1948/49 sålunda:

Lånemedel kronor 386 487 600.

17:o) **Utgifter å kapitalbudgeten.** Såsom utskottet under nästföregående punkt omnämnt skulle inkomster och utgifter å kapitalbudgeten för budgetåret 1948/49 komma att balansera på ett belopp av 386 487 600 kronor.

Enligt den förut återgivna sammanställningen över investeringarna under olika kapitalfonder uppgå dessa till sammanlagt 724 008 700 kronor, vilket

innebär en ökning med 89 089 100 kronor i jämförelse med statsverkspropositionen.

Härom har utskottet velat

erinra.

Översikt över det ekonomiska läget 1948.

18:o) Översikt över det ekonomiska läget 1948. Vid propositionen nr 286 har såsom bilaga fogats en översikt över det ekonomiska läget 1948. Översikten innefattar de resultat som uppnåtts vid det fortsatta arbetet med uppställandet av en nationalbudget. I yttrande till det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet har chefen för finansdepartementet mot bakgrunden av översikten berört vissa spörsmål, som sammanhånga med frågan om den samhällsekonomiska balansen. Utskottet delar departementschefens uppfattning, att nationalbudgeten för framtiden kan ha en uppgift att fylla vid utformandet av den ekonomiska politiken. Därest emellertid nationalbudgeten skall bli något annat än enbart en prognos rörande det ekonomiska läget eller, med andra ord, utgöra en bakgrund till de beslut statsmakterna ha att fatta i ekonomiska frågor måste, såsom departementschefen också framhållit, budgeten framläggas vid en avsevärt tidigare tidpunkt under den riksdagssession, som har att behandla frågorna, än som skett i år, helst redan vid statsverkspropositionens avlåtande. För att nationalbudgeten skall bli av verkligt värde måste även eftersträvas att de uppgifter, som i budgeten sammanställas och bearbetas, äro möjligast aktuella.

Denna sin inställning till frågan om värdet av och innehållet i nationalbudgeten har utskottet velat för riksdagen

omförmäla.

Riksstat.

19:o) Riksstat. Vid bifall till vad utskottet här ovan föreslagit kommer riksstaten för budgetåret 1948/49 att erhålla följande utseende.

RIKSSTAT

FÖR

BUDGETÅRET 1948/49

**Riksstat för bud-
Drift-**

		Kronor
A. Egentliga statsinkomster:		
I. Skatter.....	4 369 650 000	
II. Uppbörd i statens verksamhet	69 864 000	
III. Folkpensionsavgifter	120 000 000	
IV. Diverse inkomster.....	136 500 000	
		4 696 014 000
B. Inkomster av statens kapitalfonder:		
I. Statens affärsverksfonder	165 000 000	
II. Riksbanksfonden	100	
III. Statens allmänna fastighetsfond.....	12 596 000	
IV. Försvarets fonder	20 005 000	
V. Statens utlåningsfonder	26 723 300	
VI. Fonden för låneunderstöd.....	21 130 000	
VII. Fonden för statens aktier.....	20 000 000	
VIII. Statens pensionsfonder	31 550 000	
IX. Diverse kapitalfonder	21 500 000	
		318 504 400
Säger för inkomster å driftbudgeten		5 014 518 400
Summa		5 014 518 400

getåret 1948/49.

budgeten.

		Kronor
A. Egentliga statsutgifter:		
I. Kungl. hov- och slottsstaterna	2 610 800	
II. Justitiedepartementet	38 388 700	
III. Utrikesdepartementet	19 141 000	
IV. Försvarsdepartementet.....	771 434 500	
V. Socialdepartementet	1 340 390 400	
VI. Kommunikationsdepartementet	253 824 600	
VII. Finansdepartementet.....	95 130 700	
VIII. Ecklesiastikdepartementet	506 271 600	
IX. Jordbruksdepartementet	413 528 500	
X. Handelsdepartementet	47 563 500	
XI. Inrikesdepartementet	278 863 200	
XII. Folkhushållningsdepartementet.....	26 771 700	
XIII. Pensionsväsendet	162 515 500	
XIV. Oförutsedda utgifter.....	1 000 000	
XV. Riksdagen och dess verk m. m.	11 010 200	3 968 444 900
B. Utgifter för statens kapitalfonder:		
I. Luftfartsfonden	5 000 000	
II. Riksgäldsfonden	311 000 000	
III. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar	91 080 100	
IV. Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsför- luster	50 000 000	457 080 100
Säger för utgifter å driftbudgeten		4 425 525 000
<i>Beräknat överskott å statsregleringen</i>		588 993 400
Summa		5 014 518 400

Kapital-

	Kronor
Lånemedel.....	386 487 600
Summa	386 487 600

budgeten.

	Kronor
I. Statens affärsverksfonder:	
Postverkets fond	4 685 000
Telegrafverkets fond	47 639 000
Statens järnvägars fond	25 422 000
Statens vattenfallsverks fond	84 106 100
Domänverkets fond.....	<u>12 924 000</u>
	174 776 100
II. Luftfartsfonden	6 698 000
III. Statens allmänna fastighetsfond	7 112 500
IV. Försvarets fonder:	
Försvarets fastighetsfond.....	4 591 500
Försvarets fabriksfond	<u>— 726 000</u>
	3 865 500
V. Statens utlåningsfonder.....	181 655 000
VI. Fonden för låneunderstöd	39 731 500
VII. Fonden för statens aktier	5 877 500
VIII. Fonden för förlag till statsverket.....	1 171 500
IX. Diverse kapitalfonder:	
Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond	5 600 000
Jordfonden	<u>10 000 000</u>
	15 600 000
	Säger 436 487 600
Avgår kapitalåterbetalning:	
Avsättning till fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster	<u>50 000 000</u>
	Summa 386 487 600

Utskottet hemställer,

att, sedan riksstat för budgetåret 1948/49 av ovannämnda lydelse blivit upprättad, densamma, försedd med herrar talmäns underskrifter, må till Kungl. Maj:t överlämnas.

Stockholm den 28 juni 1948.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Bil. I.

Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten.

		Kronor	Kronor
A. Egentliga statsinkomster.			
I. Skatter:			
1. Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse:			
a. Preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m., <i>bevillning</i> ..	2 100 000 000		
b. Kupongskatt, <i>bevillning</i>	6 500 000		
c. Utskiftningsskatt och ersättningskatt, <i>bevillning</i>	1 000 000		
d. Skogsvårdsavgifter, <i>bevillning</i> ..	4 500 000		
e. Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, <i>bevillning</i>	150 000		
f. Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt, <i>bevillning</i> .	85 000 000		
g. Lotterivinstskatt, <i>bevillning</i> ...	25 000 000		
h. Omsättnings- och expeditionsstämpel m. m., <i>bevillning</i>	50 000 000	2 272 150 000	
2. Automobilskattemedel:			
a. Fordonsskatt, <i>bevillning</i>	80 000 000		
b. Bensinskatt, <i>bevillning</i>	390 000 000	470 000 000	
3. Tullar och acciser:			
a. Tullmedel, <i>bevillning</i>	240 000 000		
b. Varuskatt, <i>bevillning</i>	160 000 000		
c. Pappersskatt, <i>bevillning</i>	35 000 000		
d. Trafikskatt, <i>bevillning</i>	35 000 000		
e. Accis å silke, <i>bevillning</i>	3 500 000		
f. Accis å margarin och vissa andra fettvaror, <i>bevillning</i>	19 000 000		
g. Skatt å kaffe, <i>bevillning</i>	11 000 000		
h. Tobaksskatt, <i>bevillning</i>	420 000 000		
i. Brännvinstillverkningsskatt, <i>bevillning</i>	21 000 000		
j. Rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag, <i>bevillning</i> ...	27 000 000		
k. Rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag, <i>bevillning</i> ..	30 000 000		
l. Omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker, <i>bevillning</i> .	450 000 000		
m. Omsättnings- och utskänkningskatt å vin, <i>bevillning</i>	36 000 000		
n. Maltdrycksskatt, <i>bevillning</i>	70 000 000		
o. Skatt å läskedrycker, <i>bevillning</i> ..	30 000 000		
p. Statlig nöjesskatt, <i>bevillning</i> ...	40 000 000	1 627 500 000	4 369 650 000

	Kronor	Kronor
II. Uppbörd i statens verksamhet:		
1. Vattendomstolsavgifter	50 000	
2. Inkomster vid fångvärdan	600 000	
3. Inkomster vid sjökartverket.....	150 000	
4. Bidrag till riks försäkringsanstalten och försäkringsrådet.....	3 200 000	
5. Bidrag till pensionsstyrelsen	40 000	
6. Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter	250 000	
7. Inkomster vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården.....	200 000	
8. Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium	1 000 000	
9. Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	100 000	
10. Inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium	80 000	
11. Inkomster vid statens sinnessjukhus.....	17 700 000	
12. Inkomster vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa	90 000	
13. Inkomster vid statens anstalt för fallandesjuka	260 000	
14. Inkomster vid statens institut för folkhälsan ..	260 000	
15. Inkomster vid statens geotekniska institut	300 000	
16. Förrättningsavgifter vid statens bilinspektion ..	750 000	
17. Inkomster vid väg- och vattenbyggnadsverket ..	500 000	
18. Avgifter för registrering av motorfordon	1 200 000	
19. Inkomster vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	1 600 000	
20. Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet	18 000	
21. Inkomster vid länsarkitektsorganisationen	850 000	
22. Avgifter för kontroll å handeln med skattefritt sprit m. m.....	41 000	
23. Inkomst av myntning och justering.....	8 300 000	
24. Kontrollstämpelmedel	500 000	
25. Bidrag till bank- och fondinspektionen	200 000	
26. Bidrag till sparbanksinspektionen	170 000	
27. Bidrag för tillsyn över sparbankerna	265 000	
28. Inkomster vid tandläkarinstituten.....	20 000	
29. Inkomster vid karolinska sjukhuset	6 300 000	
30. Inkomster vid serafimerlasarettet	3 300 000	
31. Avgifter för granskning av biografbilder	250 000	
32. Inkomster vid lantbruksnämnderna	750 000	
33. Inkomster vid lantbruksingenjörsorganisationen ..	500 000	
34. Inkomster vid statens veterinärmedicinska anstalt	340 000	
35. Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt ..	900 000	
36. Inkomster vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt	150 000	
37. Inkomster vid lantmåteriets distriktsorganisation ..	3 700 000	
38. Inkomster vid rikets allmänna kartverk	200 000	
39. Avgifter för statskontroll å krigsmaterieltillverkningen	20 000	

	Kronor	Kronor
40. Inkomster vid statens provningsanstalt	850 000	
41. Inkomster vid flygtekniska försöksanstalten . . .	250 000	
42. Fyr- och båkmedel	4 000 000	
43. Lotspenningar	5 000 000	
44. Inkomster vid statens skeppsprovninganstalt . .	250 000	
45. Patent- och varumärkes- samt registrerings- avgifter	3 500 000	
46. Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register	300 000	
47. Bidrag till försäkringsinspektionen	360 000	
48. Vissa licensavgifter m. m.	250 000	69 864 000
III. Folkpensionsavgifter		120 000 000
IV. Diverse inkomster:		
1. Bötesmedel	5 500 000	
2. Totalisatormedel	15 000 000	
3. Tipsmedel	45 000 000	
4. Lotterimedel	70 000 000	
5. Övriga diverse inkomster	1 000 000	136 500 000
		4 696 014 000
B. Inkomster av statens kapitalfonder.		
I. Statens affärsverksfonder:		
1. Postverket, bevilning	15 000 000	
2. Telegrafverket	45 000 000	
3. Statens järnvägar	40 000 000	
4. Statens vattenfallsverk	30 000 000	
5. Domänverket	35 000 000	165 000 000
II. Riksbanksfonden		100
III. Statens allmänna fastighetsfond:		
1. Slottsbyggnadernas delfond	1 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	345 000	
3. Utrikesdepartementets »	365 000	
4. Medicinalstyrelsens »	1 890 000	
5. Byggnadsstyrelsens »	9 090 000	
6. Generaltullstyrelsens »	60 000	
7. Uppsala universitets »	190 000	
8. Lunds universitets »	230 000	
9. Karolinska sjukhusets »	370 000	
10. Lotsstyrelsens »	55 000	12 596 000
IV. Försvarets fonder:		
1. Försvarets fastighetsfond:		
a. Arméns delfond	7 770 000	
b. Marinens »	3 790 000	
c. Flygvapnets »	5 470 000	
d. Befästningars »	1 430 000	18 460 000
2. Försvarets bostadsanskaffningsfond	215 000	
3. Försvarets fabriksfond	1 330 000	20 005 000

	Kronor	Kronor
V. Statens utlåningsfonder:		
1. Värnpliktslånefonden	100	
2. Statens bostadslånefond	100 000	
3. Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	15 000	
4. Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer.....	8 700 000	
5. Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadliktande samhällen	265 000	
6. Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden	920 000	
7. Lånefonden för bostadsbyggande	950 000	
8. Lånefonden för lantarbetarbostäder.....	1 500	
9. Statens bosättningslånefond	1 650 000	
10. Lånefonden för anskaffning av motorvagnar m. m. åt enskilda järnvägar	11 000	
11. Vattenkraftslånefonden	175 000	
12. Luftfartslånefonden	1 250 000	
13. Tullverkets båtlånefond	5 000	
14. Statens lånefond för universitetsstudier	7 000	
15. Allmänna studielånefonden	55 000	
16. Statens lånefond för hästavelns befrämjande ..	100	
17. Statens kaninavelslånefond	100	
18. Statens fjäderfållånefond	100	
19. Gödselvärdslånefonden	17 000	
20. Statens kalkbrukslånefond	6 000	
21. Statens fruktodlingslånefond.....	100	
22. Frukt- och potatislagerhusfonden	17 000	
23. Statens mejerilånefond	7 000	
24. Jordbrukets maskinlånefond.....	400 000	
25. Spannmålslagerhusfonden	135 000	
26. Spannmålskreditfonden	100	
27. Statens sekundärlånefond för jordbrukare	530 000	
28. Statens slakterilånefond	4 000	
29. Kraftledningslånefonden	110 000	
30. Elektrifieringslånefonden	2 000	
31. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för mo- tor drift	100	
32. Egnahemslånefonden	9 100 000	
33. Jordförmedlingsfonden	100	
34. Arrendelånefonden	100	
35. Arbetarsmåbrukslånefonden	100	
36. Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostadsförbättringslånefond.....	2 000	
37. Kolonisternas kreaturs- och redskapslånefond ..	100	
38. Statens avdikningslånefond.....	1 525 000	
39. Täckdikningslånefonden	100 000	
40. Bevattningslånefonden	4 000	
41. Allmänna nyodlingsfonden	1 000	
42. Norrländska nyodlingsfonden	100	
43. Fiskerilånefonden	100 000	

	Kronor	Kronor
44. Statens fiskredskapslånefond	100	
45. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för fiskebåtar	100	
46. Kommunskogslånefonden	1 000	
47. Virkesmätningsslånefonden	100	
48. Skogsväglånefonden	1 000	
49. Kronotorparnas inventariellånefond	100	
50. Hemslöjdslånefonden	350 000	
51. Industrilånefonden	20 000	
52. Statens hantverkslånefond	30 000	
53. Fonden för hantverks- och småindustrikredit..	10 000	
54. Rederilånefonden	100	
55. Statens lånefond för den mindre skeppsfarten	7 000	
56. Statens sekundärlånefond för rederinäringen ..	89 000	
57. Statens lånefond för anskaffande av gasgenera- torer för vissa fartyg	100	
58. Lotsverkets båtlånefond	49 000	26 723 300
VI. Fonden för låneunderstöd:		
1. Statskontorets delfond	18 550 000	
2. Egnahemsstyrelsens delfond	1 100 000	
3. Riksbankens delfond	10 000	
4. Riksgäldskontorets delfond	1 470 000	21 130 000
VII. Fonden för statens aktier		20 000 000
VIII. Statens pensionsfonder:		
1. Folkpensioneringsfonden	27 000 000	
2. Civila tjänstepensionsfonden	1 140 000	
3. Militära tjänstepensionsfonden	140 000	
4. Allmänna familjepensionsfonden	3 250 000	
5. Pensionsfonden för vissa riksdagens verk	20 000	31 550 000
IX. Diverse kapitalfonder:		
1. Fonden för kreditgivning till utlandet	19 000 000	
2. Övriga diverse kapitalfonder	2 500 000	21 500 000
		318 504 400
Summa		5 014 518 400

Utgifterna å driftbudgeten.

	Kronor
A. Egentliga statsutgifter.	
I. Kungl. hov- och slottsstaterna	2 610 800
II. Justitiedepartementet	38 388 700
III. Utrikesdepartementet	19 141 000
IV. Försvarsdepartementet	771 434 500
V. Socialdepartementet	1 340 390 400
VI. Kommunikationsdepartementet	253 824 600
VII. Finansdepartementet	95 130 700
VIII. Ecklesiastikdepartementet	506 271 600
IX. Jordbruksdepartementet	413 528 500
X. Handelsdepartementet	47 563 500
XI. Inrikesdepartementet	278 863 200
XII. Folkhushållningsdepartementet	26 771 700
XIII. Pensionsväsendet	162 515 500
XIV. Oförutsedda utgifter	1 000 000
XV. Riksdagen och dess verk m. m.	11 010 200
Säger	3 968 444 900
B. Utgifter för statens kapitalfonder.	
I. Luftfartsfonden	5 000 000
II. Riksgäldsfonden	311 000 000
III. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar	91 080 100
IV. Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster	50 000 000
Säger	457 080 100
Summa	4 425 525 000

*Bil. III.***Inkomsterna å kapitalbudgeten.**

		Kronor	Kronor
1	Lånemedel		386 487 600

Investeringsstater för budgetåret 1948/49.

I. Statens affärsverksfonder.

A. Postverkets fond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fon- den	1 860 000	Summa investeringsanslag .	6 548 000
Övriga kapitalmedel	3 000		
Investeringsbemyndigande..	4 685 000		
	6 548 000		
			6 548 000

B. Telegrafverkets fond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fon- den	57 300 000	Summa investeringsanslag..	104 940 000
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande..	47 639 000		
	104 940 000		
			104 940 000

C. Statens järnvägars fond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel från riks- staten	280 000	Summa investeringsanslag..	126 405 000
Avskrivningsmedel inom fon- den	60 310 000		
Övriga kapitalmedel	40 393 000		
Investeringsbemyndigande..	25 422 000		
	126 405 000		
			126 405 000

D. Statens vattenfallsverks fond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fon- den	22 825 000	Summa investeringsanslag..	107 031 100
Övriga kapitalmedel	100 000		
Investeringsbemyndigande..	84 106 100		
	107 031 100		
			107 031 100

E. Domänverkets fond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fon- den.....	125 000	Summa investeringsanslag..	13 050 000
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande..	12 924 000		
	13 050 000		
			13 050 000

II. Luftfartsfonden.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fon- den	1 000	Summa investeringsanslag..	6 700 000
Övriga kapitalmedel.....	1 000		
Investeringsbemyndigande..	6 698 000		
	6 700 000		
			6 700 000

III. Statens allmänna fastighetsfond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel från riks- staten	10 245 100	Summa investeringsanslag..	21 994 600
Avskrivningsmedel inom fon- den	4 371 000		
Övriga kapitalmedel	1 000		
Bidrag från kommun.....	265 000		
Investeringsbemyndigande..	7 112 500		
	21 994 600		21 994 600

IV. Försvarets fonder.**A. Försvarets fastighetsfond.**

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel från riks- staten	9 432 500	Summa investeringsanslag..	21 765 000
Avskrivningsmedel inom fon- den	7 740 000		
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande..	4 591 500		
	21 765 000		
			21 765 000

B. Försvarets fabriksfond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fon- den	1 900 000	Summa investeringsanslag..	1 175 000
Övriga kapitalmedel.....	1 000		
Investeringsbemyndigande ..	— 726 000		
	1 175 000		
			1 175 000

V. Statens utlåningsfonder.

	Kronor		Kronor
Värnpliktslånefonden.			
Avskrivningsmedel från riks- staten	400 000	Investeringsanslag	400 000
Lånefonden för bostads- byggande.			
Avskrivningsmedel från riks- staten	60 000 000	Investeringsanslag	240 000 000
Investeringsbemyndigande ..	180 000 000		
	240 000 000		240 000 000
Statens lånefond för univer- sitetstudier.			
Avskrivningsmedel från riks- staten	850 000	Investeringsanslag	850 000
Allmänna studielånefonden.			
Avskrivningsmedel från riks- staten	1 500 000	Investeringsanslag	1 500 000
Jordbrukets maskinlånefond.			
Avskrivningsmedel från riks- staten	320 000	Investeringsanslag	1 600 000
Investeringsbemyndigande ..	1 280 000		
	1 600 000		1 600 000
Statens skogslånefond.			
Avskrivningsmedel från riks- staten.....	125 000	Investeringsanslag	500 000
Investeringsbemyndigande .	375 000		
	500 000		500 000
<i>Summa investeringsbemyndi- gande för statens utlånings- fonder</i>	181 655 000		

VI. Fonden för låneunderstöd.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel från riksstaten . 7 927 500		Summa investeringsanslag..	41 800 000
Bidrag från diversemedelsfond 4 000 000	11 927 500		
Avdrag för avskrivningsmedel till viss bostadsbyggnadsverksamhet	9 860 000		
	2 067 500		
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande..	39 731 500		
	41 800 000		41 800 000

VII. Fonden för statens aktier.

	Kronor		Kronor
Investeringsbemyndigande .	5 877 500	Summa investeringsanslag .	5 877 500

VIII. Fonden för förlag till statsverket.

	Kronor		Kronor
Övriga kapitalmedel.....	1 000	Summa investeringsanslag..	1 172 500
Investeringsbemyndigande..	1 171 500		
	1 172 500		

IX. Diverse kapitalfonder.**A. Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond.**

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fonden	4 900 000	Summa investeringsanslag..	10 700 000
Övriga kapitalmedel	200 000		
Investeringsbemyndigande ..	5 600 000		
	10 700 000		

B. Jordfonden.

	Kronor		Kronor
Investeringsbemyndigande ..	10 000 000	Investeringsanslag	10 000 000